

izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
poštovanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrtri leta „ 1.30

Narečnina se pošilja
upravnštvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odgovodi.

Določniki katol. tiskar-
skega društva do-
živajo list brez po-
sobne narečnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pecemani listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novaku na
velikem trgu po 10 h.

Rekopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vsotice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 45.

V Mariboru, dne 10. novembra 1898.

Tečaj XXXII.

Jubilejno leto pa družba svetega Cirila in Metoda.

Z radostnim pričakovanjem so nastopili narodi širne Avstrije leto 1898. In med temi narodi gotovo Slovenci nismo bili zadnji, ki smo se srčno veselili petdesetletnice cesarovanja našega presvet. vladarja in dobrega očeta Frana Josipa I.

Dasi nam je bilo vsem znano, da milosrčni vladar tudi ob tako izvenredni priliki odklanja vse hrupne in potratne veselice, želeč, naj bi se le z dobrimi deli in obče koristnimi ustanovami proslavljal njegov jubilej, vendar bi z drugimi avstrijskimi narodi vred tudi Slovenci ne bili mogli v svojih srcih prikrivati iskrene radosti povodom vesele petdesetletnice ljubljene vladarja, ampak bi jej bili dajali duška v raznih veseliceh in slavnostih, — ko bi ne bila, kakor strela z jasnega neba, neizrekljivo tragična smrt presvite, srčnooblage cesarice Elizabete spremenila splošnega veselja hipoma v še bolj splošno, vsa srca pretresujoče žalovanje.

Izgubivši ljubeznjivo mater — cesarico Elizabeto — pa se narodi mogočne Avstrije s podvojeno ljubeznjivo oklepamo očetovskega srca toliko skušanega, a nikdar ne omahujočega cesarja Frana Josipa.

Njegov zlati jubilej moramo dostojno proslaviti, tako nam veleva verno in zvesto avstrijsko srce, — a mesto veselice naj v teh okoliščinah poleg cerkvenih slavnostij zavzemajo patrijotična dobra dela.

In kako naj to izvršimo Slovenci? Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ustanovljena

v ta namen, da podpira in pospešuje slovensko šolstvo na katoliško-narodni podlagi, smatra za svojo bistveno in velevažno nalogo tudi gojitev iskrenega in pristno-avstrijskega domoljubja. Zato si usoja njen glavni odbor:

1.) Nasvetovati vsem podružnicam, da oskrbe vsaka v svojem okraju začetkom meseca decembra t. l. sveto mašo za presvet. cesarja Frana Josipa I., pri kateri naj bi se družbini udje in drugi verniki spominjali tudi rajne cesarice Elizabete.

2.) Želi isti glavni odbor, da vse podružnice do konca jubilejnega leta mesto zabavnih shodov in veselice nabirajo jubilejnih darov za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani in kupujejo njenih tem namenom izdanih slavnostnih knjižic.

Nabiranje darov se vidi sicer na prvi pogled samopridno, a v resnici bi bilo eminentno patrijotično dobro delo.

Bilo bi dobro delo, ker se v družbinih zavodih vzgaja in podpira večinoma ubožna in zapuščena slovenska deca, ki se otima ne le potujčevanju, ampak tudi nravnemu propadanju s tem, da jo družba vsprejema v svoje zavode, da jo poučuje in vzgaja v katoliško-narodnem duhu, in da jo gmotno podpira z obleko, učili in v mnogih slučajih tudi z najpotrebnejšo hrano. — Sree krvavi glavnemu odboru družbe sv. Cirila in Metoda, ker mora skoraj v vsaki vodstveni seji zaradi nedostatka potrebnih sredstev neugodno rešiti mnogo nujnih prošenj za podporo.

Vsak dar za družbo sv. Cirila in Metoda je pa tudi eminentno patrijotično delo.

Kogar z dobro vzgojo rešimo nravnega propada, tega rešimo omikani in koristno delujoči človeški družbi, in s tem zabranjujemo, da se ne množi število anarhistov in drugih državi nevarnih ter vsakemu pravemu domoljubju škodljivih nezadovoljnejšev. Kogar obvarujemo, da ne postane narodni odpadnik, tega smo morda uprav s tem obvarovali, da ne postane neznačajnik in izdajica tudi v mnogem drugem oziru. Značajni in rodoljubni Slovenci pa so bili in bodo vsikdar zlasti ob južni meji naše države najboljša opora mile nam Avstrije in najzvestejša ter najtrdnjša bramba proti vsem sovražnim nakanam.

Mislimo, da nam ni treba obširneje utemeljevati poziva za nabiranje jubilejnih darov v prid družbi sv. Cirila in Metoda. Pripomnimo le, da je imela družba zadnji čas precej manj dohodkov, kot druga leta, zlasti zato, ker je splošno žalovanje in pijeteta zahtevala, da se opuste vse — tudi že napovedane veselice, ki so druga leta donašale družbi lepih dohodkov. Ta izguba se lahko obilno nadomesti z jubilejnimi darovi, ako se nakloni družbi tudi to, kar bi bile veselice stale.

Družba sv. Cirila in Metoda goji zlasti jedno željo, da bi mogla z jubilejnimi darovi poplačati še precej obilni dolg, katerega je morala narediti, da je pod lastno streho spravila tako potrebno — jedino slovensko ljudsko šolo v Trstu, in da je postavila lepo «Narodno šolo» v Velikovecu, na katero se smemo Slovenci s ponosom ozirati. Ta dolg kakor mora teži družbo in je vzrok, da moramo na boljše čase zavračati vse — tudi

Listek.

Boji in krone.

(Povest. Prevel Anton Jerovšek.)

(Dalje.)

Mučenca odpeljejo potem zopet v ječo, kjer sta še trpela celi mesec. 28. aprila leta 1859. pa sta dobila krono mučeniško. Ko ju peljejo na morišče, je nesel vojak pred njima obsodbo napisano na veliki deski. Vzrok obsodbe pa je bil, ker sta učenca tuje (krščanske) vere. Veliko je bilo njihovo veselje, da morata za Kristusa umreti. Posebno se je radoval mali Dominik. Na vprašanje, ali se nič ne boji smrti, je odgovoril one besede, na katere se je spomnil umirajoči Tidik:

«Misliš, da bodeš večno živel in ne bodeš nikdar smrti gledal v obraz?»

Pred smrtjo se ponudijo dečkoma pri neki hiši okrepčave. Pa mučenca se ničesar ne dotakneta, meneča, da ju čaka nebeška večerja. Na morišču morata sleči zgornjo obleko. Mali Dominik vrže svojo suknjo srčno od sebe, tako da vsi strmijo. Na to ju privežejo na steber in z jednim mahom prejmeta mučeniško krono.

To je mati natanko pripovedovala mlademu Francu. Potem mu da križ mučenika

Dominika rekoča: «Moj rajni brat je ta križ odkupil rabelju. Spoštuj ga, da tudi ti z božjo milostjo stanoviten ostaneš v veri.»

«Da, mati,» odgovori deček in poljubi križ. «Vsi sv. anamski mučeniki in kraljica mučenicov naj mi sprosi milost stanovitnosti do konca!»

3. Novica.

Med tem se je storila noč. Udova prižge krasno svetilnico, da razsvetljuje sobo. Pohištvo krščanske udove je bilo sicer priprosto, a razodevalo je imovitost in redoljubnost. Le v enem se je bistveno razločevala udovina hiša od drugih; namesto grdih malikov in paganskih podob je krasilo sobo krasno razpelo nad posteljo bolnega Franca. Na jedni strani križa je bila podoba matere božje, na drugi pa sv. Frančiška Ksaverija, apostola indijskega. Pred temi podobami je bilo zagrinjalo, da so se mogle zakriti pred paganskimi obiskovalci. Takrat pa je bilo zagrinjalo odgrnjeno in udova je prižgala malo svetilnico, ki je bila pod podobami.

Potem se mati zopet vsede k dečkovi postelji. Hladi mu z mrzlimi prtiči otečeno glavo in zraven moli s Francem na polglasno sveti rožnivenec. Ko začneta moliti drugo skrivnost žalostnega dela: «Ki je za nas bičan bil» potrkva nekdo rahlo na hišna vrata, trikrat zaporedoma.

«Kdo le je?» reče vsa vesela, ko spozna plemiča, ki je z njenim Francem stal ob postelji umirajočega Tidika.

«Ni res, Lu, ti prideš pogledat k svojemu bolnemu prijatelju? To je lepo, le vstopi!»

«Da, da. Na tihem sem zapustil svojo posteljo in sem preplezal v vrt. Doma me ne bodo pogrešali. Seveda če bi me zasačili, potem bi tudi jaz dobil z jermenom. Dobro zaprite vrata, kajti znamenite novice vam moram sporočiti.»

S temi besedami stopi Lu v hišo in v sobo. Lu je bil kaki dve leti mlajši od Franca, in je ravno izpolnil dvanajsto leto. Po velikosti pa sta si bila jednaka. Lu je srčno omiloval svojega bolanega tovariša.

«Ubogi Tuan,» mu reče, «kako strašno so te zdelali! Zakaj si jih tako razdražil? In jaz skoraj verjamem» — pristavi tiho — «da je podoba tvojega Boga povzročila cesarjevo smrt. Sreča za tebe, da si še sploh življenje odnesel.»

«Tudi življenje bi bil rad žrtvoval, ljubi Lu, ker bi bil zdaj že v nebesih in večno srečen.»

«Da, to vse si mi že pravil. Vse to je lepo in mi bolj dopada, kakor nauki naših boncev. Izmed naših bogov ni nobeden za ljudi umrl in naši duhovi-varuhi niso tako ljubeznjivi kakor vaši angelji. Tudi matere

najbolj opravičene želje in prošnje za kakoršno koli razširjenje družbinega delokroga.

Še nekoliko o tem, kako naj bi se nabirali jubilejni darovi. Umestno bo, ako vsa podružnična načelnitva ob tej priliki skličejo svoje redne letne zборе, ali pa prekoredne, kjer so se redni za letos že vršili. Tu naj svoje ude, in po teh tudi neude, s primernimi domoljubnimi govori navdušujejo za to, da poleg rednih letnih doneskov darujejo še izvanreden, če tudi le majhen jubilejni dar. Marsikaterega domoljuba, ki še ni ud naše družbe, bo morda mogoče ob tej priliki pridobiti, da pristopi k jedni ali drugi podružnici, ako ne kot ustanovnik z jedenkratnim doneskom 10 gld. ali kot letnik z 1 gld. na leto, pa vsaj kot podpornik z letnim doneskom 10 kr. Poslednji znesek bodo gotovo radi darovali prav mnogi izmed priprostega naroda, ako jim zavedni rodoljubi na primeren način pojasnijo lep in blag namen, česar jih vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda uljudno prosi. Pokrovitelj, ki so vplačali jedenkrat za vselej vsaj 100 gld., ima družba sv. Cirila in Metoda že lepo število, 238. Vendar upa vodstvo, da izvanredna prilika cesarskega jubileja navduši tudi za tak domoljubni dar še marsikakega odličnega rodoljuba, kateremu to dopuščajo njegove gmotne razmere.

Ganimo se, dragi rojaki! Naj se ob tej priliki poživi, naj mogoče vsplamti duh, ki vodi družbo sv. Cirila in Metoda. Obnovimo in razširimo v vse kroge gorečnost in navdušenost za mili naš narod, za dobro, nadarjeno, a ubogo slovensko mladino, katera je v toliko krajih v nevarnosti, da se nam odtuji in pogubi.

Leto za letom čujemo na velikih skupščinah družbe sv. Cirila in Metoda obupni klic odposlancev slovenskega naroda iz tužne Koroške, lepe Štajerske in za vso Avstrijo tako važnega Primorja: «Morituri vos salutant!» Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda dobro pozna težki in skrajno nevarni položaj obmejnih Slovencev. A ono vstrajnosti ni izgubilo in noče obupovati. Dokler se borimo, dokler delamo za dobro stvar, za vzvišene ideje, — ne umiramo še, ampak živimo. Pomagajmo si sami, in Bog nam bode pomagal. Le pogumno in složno naprej!

Vse za vero, cesarja in domovino!

Državni zbor.

Na Dunaju, 9. novembra.

Dve zatožbi ministerstva.

Te dni se je tožil v državnem zboru prejšnji minister grof Badeni, a včeraj grof

Thun. Nasprotniki ministerstva so obdolžili ministra grofa Badenija že v zadnjem zasedanju, da je potrosil 175.000 gld. za vzdrževanje vladnega lista «Reichswehr», dočim je imel potrositi le 100.000 gld. To tožbo je tožnik dr. Kronawetter v tem zasedanju zopet ponovil, ker se v zadnjem ni mogla rešiti. Grof Thun je segel v razgovor z odločno izjavo, da je vse račune natančno pregledal in vse našel v najboljšem redu. Če se je več potrosilo l. 1897, kakor je bilo za «dispozicijski zaklad» dovoljeno, prihaja od tod, ker je utegnilo v tem zakladu, od katerega ministerstvu ni treba dajati računov, preostati denarjev iz poprejšnjih let, ki se niso vsi potrosili. Sicer se bodo tožniki lahko prepričali iz sklepnih računov za l. 1897, da se niso denarji uporabljali v druge namene, kakor v tiste, za katere so bili dovoljeni od državnega zbora. Pri glasovanju o predlogu, naj se sklene preiskava in naj se v ta namen izvoli poseben odsek, so ostali tožniki v manjšini.

Včeraj je tožil zdajšnje ministerstvo Schönerer in drugi njegovi tovariši zavoljo tega, ker je ministerstvo brez dovoljenja državnega zbora izdalo več cesarskih odlokov, posebno ker pobira za l. 1898 davke brez tega dovoljenja samo le na podlagi glasovitega § 14 državnih osnovnih postav. Ta paragraf določa, da v tistem slučaju, kedar ni državni zbor zbran, sme v nujnih zadevah ministerstvo izdati s cesarskim dovoljenjem potrebne ukaze tudi v takih zadevah, ki se smejo rešiti le s privoljenjem državnega zbora. Tu je dokazoval finančni minister dr. Kaizl, da je bilo ministerstvo res opravičeno izdati imenovane naredbe, ki imajo veljavo postav. Pri tej priložnosti je znani Wolf grozno razdražil Poljake in vse desničarske skupine, katere je imenoval «Schmarotzer.» Vse je po zbornici hrulo nad tem divjakom, Poljak Šajer (bivši orožnik) je segel po njem; pričakovati je bilo vsak trenotek, da ga vržejo iz zbornice. Strastno je napadal Wolfa Daszynski, ki ga je imenoval političnega berača (Wolf hodi po shodih, kjer mu zbirajo denarje. Po nekaterih shodih je nabral nad 1000 gl.) Poljak Gniewoš ga je imenoval capina. Vsel velikega hrupa, ki je nastal vsakokrat, kedar je hotel Wolf nadaljevati svoj govor, je moral obmolkniti. Govori se, da so njemu in Schönererju napovedali Poljaki dvo boj. — Schönerer je oni dan javno hujskal v zbornici proti Avstriji in proti katoliški cerkvi. Očitno je izpovedal, da on ne spozna več Avstrije za svojo domovino, temveč Nemčijo; trikrat je zahteval: Proč od Rima! Ubogo ljudstvo, ki pošilja v državni zbor take izdajalce! Kaj

se brigajo ti ljudje, če jih pokara zbornični predsednik! Še ponašajo se s takimi ukori, kajti zgubili so vso sramežljivost. Štajerski grof Stürgh je sicer v imenu svoje stranke obžaloval grde psovke Schönererjeve na Avstrijo, obenem pa pristavil, da se v zdajšnjih razmerah ni čuditi, če se slišijo taki glasovi, ko morajo ubogi Nemci toliko pretrpeti v Avstriji! Pa vrezal se je ta grof. Schönerer mu je segel v besedo ter rekel: «Tako sem govoril že pred 20 leti,» takrat namreč, ko so imeli Nemci popolno nadvlado v Avstriji.

Kaj bodo storili nemški narodnjaki, ki so se posvetovali v nedeljo v Gradcu o svojem nadaljnem postopanju? Nekateri bi zopet radi ropotali ter s krikom in ropotom motili zborovanje; drugi bi radi zapustili državni zbor, dokler se ne odpravijo jezikovne naredbe. Zopet drugi skušajo zavleči pogodbo z Ogrsko s tem, da silno dolgo govorijo v dotičnih odsekih. Ker nekateri desničarski poslanci ne prihajajo k posvetovanju v odsekih, hočejo nasprotniki odhajati od sej, da odsek ne bi bil več sklepčen in bi se moralo ustaviti posvetovanje.

V torek se je vršila volitev v štiri važne odseke. V gospodarski odsek sta bila izvoljena izmed Slovencev Berks in Povše; v odsek za kužne živinske bolezni Pfeifer; v obrtni odsek Vencajz in v železnični odsek Robič, Žitnik in Coronini. Med drugimi postavnimi načrti je vlada predložila zadnje dni tudi postavo, kako se ima zatrei svinjska kužna bolezen. »Če se kje prikaže taka bolezen, se imajo takoj zaklati okužene ali zavoljo kužne bolezni sumljive svinje; gospodarju svinj se pa ima škoda poravnati iz državne blagajnice.« Če se sprejme ta postava, bi bila našim kmetom pač neprimerno koristnejša, kakor pa zdajšnja naredba, ko se ob času svinjskih kužnih bolezni prepoveduje, prodajati iz celega okraja svinje v druge okraje.

Vlada želi pomagati našemu ljudstvu; a nemški liberalci so mu sovražni. Iz zanesljivega vira tudi vemo, da namerava vlada odločiti velikanske svote v ta namen, da se popravijo struge Save, Drave in Sotle. Kajti te reke delajo našemu kmetkemu ljudstvu grozno škodo n. pr. Sava in Sotla v brežiškem okraju. Toda tisti nemški poslanci, ki se hlinijo kot prijatelje našemu ljudstvu, kedar gre za kakšno volitev, bodo že znali zabraniti, da se te prekornostne postave ne bodo še tako kmalu mogle skleniti.

nimamo v nebesih, ki bi za nas molila, kakor je ta-le lepa gospa z zlato krono, koje podoba tukaj visi. Res škoda, da Anamci nimamo tako ljubeznjivih bitij v svoji veri; pa vendar moramo svojo vero vzeti, kakor je. Tuja vera je za tužce; anamska vera pa je dobra za Anamce. Ne bilo bi prav, ako Anamec sprejme francosko vero. Tako trdi visoki mandarin za obrede. Ta mandarin je dolgo govoril o tem, ko so tebe odnesli. Rekel je tudi, da so kristjani izdajice svoje domovine. Vsi drugi so mu pritrjevali in mislili, da ne bode prej miru v Anamu, dokler ni zadnji kristjan umorjen. Potem se tudi Francozov ni treba več bati. In princ Dikdik je sveto prisegel pri duhu svojega strica, da ne bode miroval, dokler ni zadnji kristjan v Anamu iztrebljen. In zato, sklenil je žalostno Lu, «ne morem kristjan postati, dasiravno bi rad bil in dasiravno bolj častim nebeško mater kristjanov, kakor Tidikovega duha, kojemu moramo zdaj zažigati kadilo.»

«Mati, to me najbolj boli, da nas imajo za izdajice,» pravi Franc. «Ali so se res v Tonkingu kristjani s Francozi bojevali proti našemu cesarju?»

«Niso se bojevali proti cesarju, temveč proti roparskim četam črnoprapornikov in proti Kitajcem, ki so nam veliko bolj nevarni kakor Francozi,» odgovori udova.

«Vidiš torej, ljubi Lu,» reče Franc svojemu prijatelju. «Zato poslušaj glas svoje vesti in postani kristjan. Glej strašna smrt cesarjeva, koje si bil danes priča, bi te pač morala nagibati, da si poiščeš vero, v kateri se da mirneje umreti.»

«Seveda, tako bi ne umrl rad. Pa tudi od rabelna bi ne bil rad umorjen, kakor kristjani,» odgovori Lu. «In taka smrt čaka tebe in tvojo mater, ako ne bodeta jutri pri Tidikovem pogrebu, njegovemu duhu in duhovom njegovih prednikov darovala kadila. To sem vama hotel naznaniti. Slišal sem to od princa samega, ki se bo kot cesar imenoval Tudak. Naročil je namreč mandarinu za obrede, da se morajo vsi prebivalci notranje trdnjave udeležiti pogreba in žrtev. Kdor bi se branil, naj se takoj s smrtjo kaznuje. To sem vama hotel sporočiti, da še moreta v pravem času zbežati.»

«Dobro srce imaš, Lu,» reče udova, «in midva hočeva moliti, da te nebeška kraljica, katero častiš, sprejme med svoje otroke. Vzemi njeno podobo v spomin na Franca in mene. Imej jo v visoki časti in prosi jo za njeno varstvo. Pa moliti ne smeš te podobe, kakor delajo pagani. Ako naju rabelj usmrti, ne žaluj za nama, temveč bodi vesel, kajti taka smrt nama odpre vrata večnega veselja.»

Deček je bil ves srečen, ko je imel v rokah podobo Marijino z božjim detetom v naročju. Dolgo jo poljubljuje in potem skrbno skriva v prsnem žepu. «Ta podoba bode moj največji in najljubši zaklad. Vsak dan hočem pred njo na kolenih opraviti tisto molitev, katero si me ti, Franc, naučil. In Lu zmoli pobožno in s sklenjenimi rokami «Češčeno si Marijo.» Nato se s žalostnim srcem poslovi: «Srečno, Franc; srečno, gospa Tuan. Začelo se je že daniti, in čas je, da se zopet tiho priplazim domov. Srečno, srečno!»

«Bog bodi s teboj!» reče Franc in naredi na čelo svojega prijatelja znamenje sv. križa. «Tako, zdaj pa pojdi v miru!» (Dalje pride.)

Smešnice.

Ko pride Peter iz šole domov, odloži torbico, steče k očetu ter vpraša: «Oče, kakšno slamo pa imate vi v glavi? Meni so danes gospod učitelj rekli, da imam letošnjo ajdovščino!»

Učitelj vpraša v šoli: «Koliko je polovica od pet?» Brž sune učenec svojega soseda, rekoč: «Vidiš, kaj sem ti rekel, da so učitelj sitni! Če jim odgovoriš, da je dve, zdelo se jim bo premalo; če pa rečeš tri, pa jim bo preveč!»

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Tudi dunajski Čehi so obhajali pred kratkim slovesnost v čast učenjaka Palackyja. Nemški listi so poročali, da se je slovesnost izjalovila, ker je bila zelo slabo obiskana. Seveda to ni resnica, nemški listi s takimi poročili hočejo samo pri svojih čitateljih ustvariti mnenje, da je na Dunaju prav malo Čehov.

Gradec. V nedeljo so imeli zaupniki štajerske nemške nacionalne stranke v Gradcu zborovanje, na katerem so obsojali nemške državne poslance, ker nočejo več v zbornici delati obstrukcije. Nemško-nacionalni državni poslanci so vsled te obsodbe jako vznemirjeni. Ne vedó, ali bi ugodili graškim kričačem, ter začeli zopet ropotati, ali bi pa ubogali svojo vest, ter delali v korist in blagor ljudstva.

Moravsko. Čehi dobijo, kakor javljajo današnji dunajski listi, svojo češko tehniko. Že v proračunu za prihodnje leto se bo vstavila za ta namen precej visoka svota. A mi Slovenci, kaj pa mi dobimo?

Kranjsko. V Igu na Kranjskem se je ustanovilo novo gospodarsko društvo. Liberalcem to ni po volji in pravijo, da ustanovitev nasprotuje spravi med katoliško in liberalno kranjsko stranko. Ljudstvo se pač ne briga za določitve v spravi, ki so namenjene, da samo zadržujejo njegov gospodarski razvoj.

Ogrsko. Tudi v ogrski državni zbornici dela opozicija že delj časa obstrukcijo, toda razločuje se od avstrijske v tem oziru, da se poslanci ne obnašajo tako pobalinsko kakor nemški okstrukcionisti v našem državnem zboru.

Vnanje države.

Nemško. Nemški cesar je v Jeruzalemu nakupil nekaj sveta, ter ga podaril nemškemu katolikom v Palestini.

Špansko. Španija in Severna Amerika se ne moreta pogoditi o mirovni predlogih. Sedaj bo Francija posredovala. Severna Amerika namreč preveč zahteva od Španjcev.

Francosko. Kakor se zdi, se bo nasprotje med Francosko in Anglijo zaradi dežele Fašode vendar-le poravnalo mirnim potom brez vojske.

Grško. Dosedanje grško ministerstvo je odstopilo. Zaimis je dobil nalogo, sestaviti nov kabinet. Nekaj ministrov ostane iz poprejšnjega ministerstva.

Cerkvene zadeve.

Premil knez in škof v bogoslovju.

Veliko veselje so naredili presvetli knez bogoslovcem, ko so jih obiskali v sredo dne 26. oktobra, za njih sv. mašo služili, jim za duhovniški stan na srca pokladali mile očetovske nauke in njim podelili višjepastirski blagoslov za trudapolno tekoče šolsko leto. Prečastito ravnateljstvo in preč. g. kanonik in stolni župnik Jak. Bohinc pričakovali so ljubljene vladiko pri vratih semeniške cerkve sv. Alojzija, bogoslovci pa v dve vrsti postavljeni v cerkvi, katera je bila ta dan krasno okinčana, kakor nevesta, ki je pripravljena sprejeti svojega ženina.

Ko so premil. knezoškof pobožno počastili presv. Rešnje Telo, podali so se na pripravljeno leco, kjer so vspešno ganljivo in prisrčno govorili celo uro o zadevi najimenitnejšega stanu t. j. duhovskega stanu. Nagovor, kojega so si bogoslovci gotovo globoko v srce zapisali, je bil te-le vsebine:

V uvodu so omenili mil. višji pastir, da je ravno takrat, ko je naš Izveličar apostolom napovedal svoje trpljenje v Jeruzalemu, mati Zebedejevih sinov — Saloma — stopila k

njemu in ga prosila, naj bi njena sinova imela prvi mesti v njegovem kraljestvu. Gospod pa jo vpraša: Quid vis? Kaj hočeš? Odgovoril pa je sinoma. Dobra mati je želela, da bi njena sinova bila prva služabnika v Gospodovem kraljestvu. Ravno tako vpraša Jezus Kristus tudi one, kateri hočejo postati služabniki v njegovem kraljestvu: Quid vis? Kaj hočeš, kaj iščeš v tej službi? Z navdušenim povdankom so nas vprašali milost. nadpastir: Quid vultis — kaj hočete, kaj iščete v duhovskem stanu? — Ali česa ne smete, nočete iskati? Iskati, hoteti ne smeš: časti; čast je kakor milni mehurček, kateri hitro zgine. Ne smeš iskati bogastva; kot služabnik Kristusov moraš posnemati vzgled njegovega uboštva. Ne smeš iskati brezskrbnega, lenega življenja. V nobenem stanu ni tako pogubljiva brezdelavnost, kakor v duhovskem stanu. Na to so nas visoki govornik resno vprašali: Quid vis, quid vultis? Kaj hočeš, kaj hočete, iščete v duhovskem stanu? Odgovarjali so nam in priporočali v imenu sv. apostola Pavla: da si človek božji. (2. Tim. 3, 17); to mora biti že vsak kristjan; tembolj pa mašnik, ki je izvoljen služabnik božji; to pa je, ako je pobožen in goreč za čast božjo. Kdor hoče mašnik postati, mora hoteti nadalje: da je pomočnik božji. (1. Kor. 3, 9). Preimenitna čast, vzvišena, odlična služba! Jezus Kristus je svet odrešil in milosti pridobil človeštvu s svojo smrtjo na križu. Svoje poslanstvo dokončavši je šel v nebesa; da bi se pridobljenih milosti vdeleževati mogli vsi ljudje do konca sveta, je postavil duhovniški stan; mašniki torej nadaljujejo njegovo delo, so njegovi pomočniki, zato morajo po njegovem vzgledu goreči biti za zveličanje duš. Potem so nam Presvetli imenitna sredstva k temu očetovsko pokladali na srce. Povdarjali so pokorščino; naj semeniščani veselje delajo svojim predstojnikom, kateri bodo morali od njih oster odgovor dajati pred večnim sodnikom. Priporočali so marljivost v učenju bogoslovskih ved, potrebnih za prihodnji vzvišeni poklic. Kot tretje sredstvo navedli so molitev. Semenjščani naj bodo pred vsem pobožni pri svojih vsakdanjih molitvah in duhovnih vajah; naj častijo posebno prečisto devico Marijo, mater duhovenstva; naj bodo pobožni častilci presv. Rešnjega Telesa, prav pogosto naj prejemajo presv. Rešnje Telo. Svoj apostolski govor končali so s podeljenjem svojega višjepastirskega blagoslova.

Mogočen je bil utis škofovega govora, ki je bogoslovce navdušil za resno življenje.

Po nagovoru so služili prem. knez in škof tiho sv. mašo, pri kateri so bogoslovci prav lepo peli M. Haller-jevo mašo in njegov «Verbum supernum.» Končno so jim in navzočemu ljudstvu dali blagoslov za Najsvetejšim. Po končanem cerkvenem opravilu so bogoslovci zopet spremili z ravnateljstvom vred vladiko k skupnemu zajutreku. Po zajutreku se jim je zahvalil semeniški duhoven Augustin Stegenšek v imenu svojih tovarišev za visoki poset in za nepozabljive, očetovske besede; obljubil je v imenu vseh bogoslovcev, da hočejo vselej, posebno pa prihodnji dan, ko se bode obhajal letni spomin škofovega posvečenja, moliti in Boga prositi, da bi nam ohranil še mnogo let premilega, za vse dobro vnetega in gorečega nadpastirja. Bog daj, da bi ljubeznipolni opomini ostali vedno v srcih vrlih bogoslovcev ter obrodili v njih obilo sadu za čas in večnost!

Gospodarske stvari.

Kako ravnati z vinom, ki ima okus po žveplu?

Spisal Anton Kosi, učitelj in posestnik v Središču.

V zadnji številki «Slov. Gosp.» toži neki dopisnik iz Bizeljskega, da ima vinski pridelek onih vinogradnikov, kateri so letos

proti plesnivcu grozdje žveplali, neprijeten, žvepleni okus; zajedno izraža dotičnik željo, naj bi se kdo v tem listu oglasil ter povedal, kako ravnati s takim vinom, da izgubi svoj nečisti okus ter da postane zopet harmonično-pitno. Dovolite torej gospod urednikovič, da poleg mogočih drugih poročevalcev o tej stvari tudi jaz svoje mnenje izrečem.

Pred vsem nastane vprašanje, zakaj ima vino, oziroma mošt takov okus? Priprosto odgovor na to bi se glasil: Zato, ker se je grozdje žveplalo. Dobro, toda tudi v drugih krajih so vinogradniki žveplali in vendar nimajo vzroka pritoževati se o zgoraj navedeni vinski napaki. Recimo torej: Glavni vzrok, da ima letošnji mošt tu in tam okus po žveplu, ki spominja na gnjila jajca, je prepozno in nepravilno žveplanje. Po mnogih vinorodnih krajih Štajarske je nastopila ta bolezen letos prvokrat v taki meri, da je vsled svojega pogubonosnega delovanja obrnila nase pozornost vinogradnikov. Na brajdah poznamo to glivo že več let, a globeje v vinograd se ta škodljivka do letos še ni zarila. Ko je torej grozdna plesnoba (Oidium Tuckeri) letos že močno pritisnila znake svoje hudobije na plemeniti sad ljubljene vinske trte, še le takrat smo začeli misliti na protisredstva, toda sedaj je bilo, žal — že zvečine prepozno. Vsled tega prepozna in nepravilnega žveplanja pa ne le, da nismo trte rešili, marveč vsled tega je ostalo preveč žveplene moke (nekateri so rabili tudi žvepleni cvet, ki je pa dražji, a za ta namen manj vreden) na grozdni jagodah, kar sedaj neugodno upliva na mošt. Prepozno žveplanje je vsled tega vzrok sedanji moštovi napaki, ker dež pred trgatvijo velike večine žvepla ni mogel spraviti z grozdja, nepravilno žveplanje pa je škodovalo radi tega, ker so dobili nekateri grozdi — o tem se je pisec teh vrstic prepričal sam — namesto finega prahu, cele kupe žvepla, ki so, tičeč med posamnimi grozdnimi peceljmi, prišli pri stiskanju v mošt.

Pravilno in o pravem času izvršeno žveplanje nikakor ne upliva tako neugodno na mošt, kakor bi utegnil kdo misliti, sicer bi morali tirolski vinorejci, kateri žveplajo med letom po šest do desetkrat svoja vina z žveplanjem popolnoma pokvariti, in vendar temu ni tako, ker drugače bi nekatera tirolska vina ne slovela tako, kakor naš ljutomercan. (Konec prih.)

Dopisi.

Maribor. (Zborovanje učit. društva) naše okolice se je vršilo v krasni novi šoli leitersberski, dne 3. novembra. Predsednik, g. nadučitelj J. Lasbaher, kaj prisrčno pozdravi došle člane, se spominja tužno-žalnega dogodka v naši preslavni vladarski rodovini, smrti naše preblage cesarice, katera nam vedno ostane v najblažjem spominu, zagotavljajoč, da bode slovensko učiteljstvo skrbno gojilo v srcih naše mladine hvaležno blagi spomin na premišo, pokojno cesarico; izraža dalje gorko željo, naj bi naše društvo v letos nastopli dobi druge 25letnice še lepše prospevalo in uspešneje delovalo v blagor šolstva in našega stauu. Po obravnavi društvenih zadev poročal je g. učitelj J. Hernaus iz Selnice na posebnih izglelih o vporabnem računstvu; gosp. učitelj Jožef Kotnik iz Selnice pa je govoril v spomin pokojnega profesorja Blaža Kocena, o njegovih važnih zaslugah v prosep hnanstvenega zemljepisja in omeni, da so temu velezaslužnemu učenjaku njegovi vrli rojaki na Ponikvi ob juž. žel. letos 16. oktobra pri odlični, narodni svečanosti v proslavo in trajni spomin odkrili krasno spominsko ploščo na novem šolskem posloju. Na ogled je bila društvu po g. učitelju Ivanu Klenovšku odlično izgotovljena udanostna adresa, katero pošlje učiteljstvo mariborske okolice v spomin zlatega jubileja našemu presv. cesarju.

Iz Celovca. (Visok obisk. Pobalinstvo. — Nadobudna mladež.) V četrtek dne 3. t. m. došel je mil. knez in škof ljubljanski preko Maribora z opoldanskim vlakom v naše stolno mesto obiskat našega kneza in škofa. Stolni kapitelj je pričakoval visokega cerkvenega dostojanstvenika v knezoškofijski stolici. Na večer je počastil prevzv. gost tudi tukajšnje bogoslovje s svojim pohodom, kjer mu je predstavil domači knez in škof bogoslovce. Dr. A. Jeglič se je zelo pohvalno izrekel o vodstvu oo. jezuitov, češ kako lepa prilika se nudi tukajšnjim seme-niškim gojencem, da se morejo pod tako spretnim vodstvom dobro pripravljati za svoj bodoči poklic; zlasti je povdarjal v sedanjih časih prepotrebno izobražbo v raznih vedah in navodilo k nabožnemu življenju. Nato se je prijazen gospod pogovarjal še dalj časa z oo. jezuiti; bogoslovci pa so mu zapeli latinsko «Ecce, sacerdos magnus» in dve slovenski pesni. Nato sta se odpeljala oba višja pastirja v škofijsko palačo. Dne 5. t. m. odpeljal se je ljubljanski knez in škof z jutrajšnjim brzovlakom proti Briksenu, odkoder potuje v Rim. Se ve, da je zvedela o tem visokem obisku tudi naša slavna mestna fakinaža, ki prav dobro ume ob takih prilikah igrati svojo častno ulogo. Tudi ta je počastila ljubljanskega vladiko na svoj znani surovi in barbarski način. Ponoči med 1. in 2. uro so namreč neznan zlikovci pobili šipe jednega okna na knezoškofijski palači, meneč, da spi na dotičnem mestu ljubljanski višji pastir. Toda v dotični sobi stanuje kot gost našega kneza in škofa karmelit gsp. Habisch, rodom Nemeč. Še predno je priletel kamen v sobo, slišal je natančno omenjeni karmelit tri do štiri udarce proti nekemu lesenemu predmetu, kar se je jutraj pokazalo, da pobalin ni mogel takoj zadeti okna. Brez dvoma velja ta hudobija prevzv. knezu in škofu Jegliču kot poznatemu Slovincu. Vsekakor pa to pobalinstvo prav jasno osvetljuje znamenje napredka, kakoršnega hočejo imeti gotovi ljudje. Heil, nemškutarska olik! Heil!

O izvrstni odgoji tukajšnje mladine nam jasno priča sledeči dogodek. Pred kratkim je hotelo iti več mlečnozobih gimnazijcev iz četrtega in petega razreda v tukajšnjo nesramno hišo, katera se jim pa ni odprla. Zato so začeli tam razsajati in razbijati, dokler se jih ni usmili redarstvo, ter jih izročilo varnim rokam. Vsi gimnazijski profesorji sklenili so izključiti vse te učence, toda deželni šolski svet, v katerem sedi tudi oče, poznata odlična oseba, jednega omenjenih gimnazijcev, je temu sklepu odtegnil potrdilo. Proti temu je vložil gimnazijski profesor verouka utok, pri čemur ga podpirajo vsi drugi profesorji. Radovedni smo, kedo bode zmagal. Ali se ne kaže v ravno popisanim dogodku v vsej svoji nagoti gnjili sad toliko hvalisane brezverske šole? Živela liberalna in svobodna odgoja!

Gornjigrad. (Mokrači.) Blamažo, kakoršno le mogoče, sta si dobila v nedeljo 6. t. m. dva mokrača iz Hrastnika v Gornjemgradu. Naš prebrisani Grabnarjev Francelj si je namreč vtepel v svojo rudečkarsko butico, da bi bil najsposobnejši za mokraškega misijonarja v Gornjemgradu. Saj je poslušal sam par let svoje vredne ljubljanske socije. Hajdi na delo! Da bi pa svet še bolj občudoval njegovo učenost, gre in naroči ta zvita buča še dva generala, češ naj vidijo in slišijo vendar enkrat naši Gornjegranci, kaj mi znamo. Pa čujte in strmite!

Ko zvedo naši tržanje da sta prišla mokrača vznemirjat ljudstva, s svojimi neresničnimi nauki, bilo je vse silno razburjeno. Saj vedo, da se iz socialnomokraških vrst izreja hudobna sodrga anarhistov, katerih žrtev je postala naša blaga rajna cesarica. Čast našim krčmarjem, da jim nihče ni dal prostora, kjer bi kvasili svoje bedarije. Videli smo, kako je spremljal enega rudečkarskega gsp. Laurinč, ves zamaknjen v nauke novodobnega preroka, ki mu je neki pravil

samo resnico, kakoršne tukajšnje ljudstvo še ni nikoli slišalo. Častitamo, gsp. Laurinč! Zdaj bo pa že šel obrt, kaj ne?

Da sta pa mokraška misijonarja tako slabo kupčijo napravila, tega kriv je največ prebrisani Grabnarjev Francelj, ker jima ni preskrbel sobe in pa poslušalcev in seveda tudi ne dovoljenja od okrajnega glavarstva. Glej, ljubi Francelj, za misijonarja še nisi zrel! Pa nič ne škoduje, vsaj sta dobila mokrača s Franceljem vred dolge nosove in pa prepričanje, da se naše ljudstvo ne da od nevednežev voditi. Le par pijanih barab je otožno gledalo za odhajajočimi osrečevalci. Če pa mislite, da se vam bo misijon v prihodnjic pod milim nebom bolje obnesel, pa poskusite! Mi se Vas ne bojimo!

Iz celjske okolice. Jako zanimivo je bilo zborovanje delavskega politič. društva «Naprej» zadnje nedeljo. Bil je «Narodni dom» ves napolnjen. Poročal je č. g. Žičkar o državnem zboru; žal, da ni mogel mnogo veselega povedati. Upamo, da bode v prihodnje njegovej znanej delavnosti in neutrudnosti mogoče, izvojevati nam potrebnih pridobitev in preosnov v narod. oziru. Zlasti socij. stanje in socijalne potrebe naše se, kakor se je čulo izmej obilno zbranega delavstva, zadnji čas vse premalo omenjajo v državnej zbornici. Izrekla se je g. poslancu soglasno zaupnica, izreklo pa tudi mnogo želj in zahtev narodnih in družabnih. Potem je g. J. M. Kržišnik razlagal začetek in sleplive-neumne uke mokračev, katerih noben pameten človek ne more sprejeti in katere v zadnjem času zapuščajo tudi že razumnejši socijalisti sami, na pr. Bernstein, Heine. Dokazal je neovržno, da demokracija ne more in celo tudi ne more hoteti pomagati ubogemu delavskemu stanu. Obilen smeh, ki ga je vzbujala brezumnost razlaganih socijalistovskih načel in ukov, in močno pritrdjevanje vseh poslušalcev: vse to je pričalo, da so vsi dobro umeli zanimivi govor. Pradlagal je tudi g. govornik več resolucij, v katerih se zahteva vzboljšanje delavskega položaja; izročile so se g. poslancu. Potem je še podarjal g. dr. Hrašovec v izvrstnem govoru naše narodnostne zahteve: da se poučuj v ljudskih šolah v materinskem jeziku, da se uraduj Slovincem vse slovenski, da se na pošti in železnici spoštuj naš jezik in da se srednje šole morajo prirediti za Slovence pravično. Sprejeli sta se tudi znani resoluciji za vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani. Navdušeno odobravanje njegovega govora in vseh predlaganih resolucij narodnostnih in socijalnih so g. poslancu jasno pokazale, da ima zaveden narod za seboj in da čim krepkejši bode nastopal, tem zadovoljnejši bodo z njim volilci. Nazadnje je podnačelnik g. Rebek s krepko zahvalo in nekaterimi zrnatimi besedami zaključil znamenito zborovanje. Slov. dopisovalnica.

Vojnik. Na praznik Vseh Svetnikov bil sem na vojniškem pokopališču pri Celju. Ko sem prišel skozi vrata, sem zapazil, da je bil neki grob posebno lepo napravljen, z venci in trakovi okinčan. Bili so razni napisi nemški in slovenski in nad tem bi se pač ne smel nobeden pameten človek spodtikati. Res slovenski napisi so bili na prvem mestu, a kaj to de? Toda ko je neka gospa prišla na pokopališče, zapazila je pred vsem na tistem grobu trak s slovenskim napisom, ter dejala vsa zavzeta: «Na, die windischen Fetzen müssen zuallererst sein!» Seveda so se ljudje spogledali, toda odgovoril ni nihče na to. Jaz sem si pa mislil: gotovo je to vladarica vojniškega trga, da si upa kaj takega javno reči. Mi dobro poznamo to predrzno žensko. O nji bi se dalo marsikaj govoriti, a za sedaj hočeno le vprašati, kaj neki dela ta prusakinja tu na Slovenskem; ako so ji slovenska znamenja, napisi in sploh vse, kar je slovenskega, na poti, svetovali bi ji tole: Vsak prihajač kateremu gospodar ni všeč, popusti službo ali celo kraj, ter gre drugam, kjer mu je bolj po volji; da bi pa

gospodar umaknil se prihajaču, ter njemu gospodarstvo prepustil, tega še ni bilo slišati. Na Slovenskem pa mislim, da smo Slovenci gospodarji in kateremu Nemcu pri nas ni po volji, naj pa pobere svoja nemška sila in kopita, in prva burja, ki bo brila proti severju, naj ga odnese na Prusko. Vam pa, vojniški Slovenci svetujemo: Kupujte od svojih narodnjakov, in ne od takih Nemcev, katerim so celo nagrobni napisi vaših rajnih na poti!

Iz Gradca. (Zahteve graških Slovincov.) Nedavno sem čital, da imajo v Monakovem na Bavarskem posebno društvo v varstvo deklet, ki pridejo z dežele v mesto služiti. To društvo varuje neizkušene deklice nevarnih mestnih zanj, jim preskrbljuje službe in jim daje tudi stanovanje in hrano, dokler ne najdejo službe. Enako društvo so začeli snovati na Dunaju. Vrle slovenske gospe v Trstu so nedavno ustanovile »zavod sv. Nikolaja«, ki ima isti namen kot vzgoraj omenjeno monakovsko društvo. Bi-li kaj enakega ne bilo mogoče v Gradcu? Rodoljubi, posebno slovenski duhovniki v Gradcu, premišlujte nekoliko o tem. Bi-li ne bilo mogoče ustanoviti v Gradcu slov. katol. delavskega društva ali sploh društva, kjer bi naši priprosti Slovenci, posebno delavci in pomočniki, našli stalno zavetje? Že ljubezen do svojega naroda vam veleva, da skrbite za svoje rojake in jih varujete v tem liberalnem mestu propada v verskem in narodnem oziru.

Graški Slovenci potrebujejo tudi slov. službe božje. Cerkev je vsem narodom pravična, in pravična morajo biti tudi cerkvena oblastva. Zato je najprimerneje, da sestavite graški Slovenci odbor in poprosite graški ordinarijat za slovensko božjo službo v eni ali drugi cerkvi. To prošnjo vam mora uslišati. Čudno bi res bilo in skrajno žalostno za naše priprosto ljudstvo v Gradcu, ako bi še nadalje moralo ostati brez slovenske službe božje. Če je kje blizu jezikovne meje 5 do 10 rodbin nemških v slov. župniji, pa že morajo imeti svojo nemško pridigo in jo tudi imajo. Slovenci jim je ne zavidamo; vsakdo najrajši v materinem jeziku posluša božjo besedo in opravlja svojo pobožnost. Kar pa je Nemcu prav in drago, to je drago in ljubo tudi Slovincu. Če med nami zahteva in dobi že nekaj nemških rodbin svojo službo božjo, koliko bolj jo tedaj ima pravico zahtevati in jo tudi mora dobiti toliko tisoč graških Slovincov!

Zganite se torej, graški Slovenci, posebno olikani, ki vam vera ni deveta briga in ki ste prepričani, da more človek le tedaj biti pošten in koristen ud svojega naroda in človeške družbe sploh, ako po veri živi, in priporite svojim priprostim rojakom v različnih službah, posebno mnogoštevilnim našim poslom in delavcem, slovensko božjo službo! Ves narod vam bo za to rodoljubno prizadevanje hvaležen.

Razne stvari.

Domače.

(Zavedne občine.) Občina sv. Štefana pri Šmarju je v svoji seji dne 2. listopada 1898. soglasno sklenila doposlati na državni zbor prošnje za slovensko vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani ter prošnjo za slovensko-nemške napise in ravno tako izklicevanje na postajah Spodnjega Štajarja. Prošnjo se bodo izročile poslancu dr. L. Gregorcu. Ob enem je tudi sklenila izključno slovenski uradovati. Občina Zagorje, menda prva v kozjanskem okraju, je v svoji seji 2. novembra sklenila prositi za vseučilišče in za nadsodišče v Ljubljani ter izklicevanje slov. imen na postajah pri železnici. Dotične prošnje se bodo poslale kozjanskemu pol. društvu v nadaljno uporabo. Posnemanja vredne občine!

(Volitev v okrajni zastopbrežiški) je pred durmi, kako zvito in pre-

kanjeno si razne osebe delajo v roke, bomo še poročali. Baroni imajo zares danes povsodi svoj nos, kakor polipi.

(Imenovanje.) Gosp. dr. S. Hrašovec je imenovan sodnijskim pristavom v Mariboru.

(Nečuvstvo.) V graški «Tagespost» z dne 9. t. m. se čita: «Breslav 8. novembra. Tukajšnje redarstveno predsedništvo je izdalo na vse tukaj bivajoče Avstrijance slovanskega rodu poziv, da morajo v teku 14 dneh Prusko zapustiti. Vzrok tega prognanstva ni znan.»

— Čitatelji «Slovenskega Gospodarja» so radovedni, kaj bodo slovanski poslanci ukrenili vsled te določbe, ako se ponesniči.

(Iz učiteljskih krogov.) Učitelja Srečka Exel v Rajhenburgu so zlobni jeziki obdolžili nemoralnih spletk. Toda šestmesečna sodnijska preiskava je dospela do resnice. G. Exel je bil dne 5. novembra t. l. v Celju popolnoma nedolžnim izpoznan in soglasno oproščen. Za vsprejem teh vrstic se Vam, slavno uradništvu, priporoča Ant. Aparnik, učitelj.

(Konjiško posojilnico) napada nekdo v »celjski vahtarci« zaradi zadeve Sattlerjeve, ki pa je že davno poravnana, ne da bi trpela v celi zadevi posojilnica ali njeni udje tudi najmanjšo škodo. Omenjeni napad je torej le čudna reklama za nemško »sparkaso«, koji baje preti jetika, dočim se slovenska posojilnica ravno letos krasno razvija. Več še spregovorimo prihodnjokrat!

(Naš trgovec.) V poštno ulico se je preselil g. Fr. Dolenc, ki je imel prej svojo trgovino v graškem predmestju; vreden je vsega priporočila.

(Požar.) V sredo, dne 2. novembra popoldne ob pol petih je začelo goret v gospodarsko poslopje Jerneja Kozar v Oseku, župnije Sv. Trojice v Slov. gor. Zgorel je tudi hišni hram, vse zrnje, krma in vse, kar se je čez leto pridelalo. Škoda je nad 2000 fl. Posesnik ni bil zavarovan.

(Sv. Jederta nad Laškimi.) Vsem vlč. gospodom tovarišem rajnega č. g. župnika Jerneja Bogataja, ki so blagohotno darovali milodare za nagrobni spominek, kakor tudi vsem častitim prijateljem, ki so kaj v ta namen pripomogli, izreka podpisani nabiralec stoterni »Bog povrni!« R. Vaclavik, novoimenovani župnik.

(Iz Brežic) se nam poroča: Vino, pridelano iz grozdja, žveplanega proti plesnivcu, izgubi neprijetni žveplani okus, ako se pretoči skozi bakreno lakovnico; pri drugem pretakanju se gotovo prijetni okus povrne. Zadostuje že samo bakrena mreža nad lijem v dnu lakovnice. To sredstvo je izkušeno v Istriji.

(V Rajhenburgu) se bode 20. t. m. cesarjev spomenik slovesno odkril in blagoslovil.

(Gostilnov »Narodnem domu« v Brežicah) prevzame nekedanji hotelir v Celju pri »Slonu« g. Schuh, rodom Hrvat.

(Iz Sromelj.) Znani pisatelj g. stotnik Frid. Kavčič iz Galicije biva začasno tukaj na rodni zemlji.

(Učiteljske spremembe.) Kot učitelj voditelj v Virštanju pri Podčetrtku pride g. Alojzij Pečnik, dosedaj učitelj v Dobovi; nadalje sta imenovana za stalne učitelje gg. Henrik Karničnik, dosedaj podučitelj v Slivnici pri Mariboru za Makole ter Jan. Schamp, dosedaj učitelj v Stradnu za Muto; gđe. M. Melcher, podučiteljica pri Vel. Nedelji, postala je učiteljica ravnotam. Stalni na svojih dosedanjih službenih mestih pa so postali gg.: Iv. Žolnir, začasni podučitelj v Framu, Vinc. Isda, učiteljski suplent na Muti ter Leopold Čulc, dosedaj začasni podučitelj v Ribnici. Za učiteljsko ročnih del pri Mariji na Reki je vsprejeta učiteljeva soproga Matilda Vodenik, rojena Leskovar.

(Razširjenje šol.) Deželni šolski svet je dovolil v svoji zadnji seji razširjatev naslednjih šol: štirirazrednica pri Sv. Miklavžu pri Ormožu postane petrazrednica, jednorazrednica v Koblju pri Konjicah postane dvorazrednica, a dvorazredna šola pri

Sv. Martinu v Rožni dolini se bo razširila v trirazredno; ustanovitev zasebne nemške šole na Slatini se dovoli.

(V Mezgovcih pri Ptuj) je bila pred kratkim nova občinska volitev. Predstojnikom je izvoljen: g. J. Cizrl, občinskima svetovalcema pa: Miha Čuš in Jože Šešerko, drugi odborniki so: Tomaž Kostanjevec, Jakob Vesenjaj, Martin Čuš, Jože Hrga in Franc Čuš. Vsi ti možje so verni kristjani in uzorni gospodarji pa vrli narodnjaki! — Novemu odboru kličemo iz srca: Na zdar!

(Na Zdolah pri Vidmu) je letina to leto bila sploh dobra. Vinogradi so si to leto prav lepo opomogli in nam dali obilo izvrstnega mošta. Za prihodnje leto je trta lepo zrastle in dozorela, da že kakih deset let ne tako. Jesen je prav lepa in topla, kar je za mlado vino posebno dobro. Sedaj že trte grobamo, da ne bo v spomladi preveliko dela.

(Od Sv. Štefana pri Šmarju) se nam poroča, da v ondotni župniji ni bilo tudi letos toče, kakor je nekdo po pomoti «Slov. Gosp.» poročal, in da je letina bila letos veliko boljša, kot drugokrat, zlasti pa trgateg. Ne le da so vinogradniki več pridelali kakor druga leta, temveč pridelali so tudi boljšo kapljico, katera vabi kupce iz Celja, Vitanja, Šentjurja in od drugod, da prihajajo po njo in jo plačujejo liter po 16—20 kr., uže sedaj kot mošt. Upamo da kot vinu še cena poskoči. Blaga je še precej ter vabimo kupce k nam.

(Št. Pavel pri Preboldu.) Dne 1. novembra tega leta je tukaj umrl Matevž Škorjanec, za katerim žaluje vsak, ki ga je bolj natanko poznal. Rajni je bil vzgleden mož, pri volitvah vedno na kršč. narodni stranki, bil je dober oče svoji družini, dober gospodar in vzgleden katoličan. Bil je 13 let cerkveni ključar, večkrat občinski odbornik in ud krajnega šolskega sveta. Bil je brat č. g. Fr. Škorjanca, župnika na Gomilskem in oče č. gosp. Matija Škorjanca, župnika pri Svet. Florjanu. Da je bil spoštovan med svetom, to je pokazal njegov pogreb. 7 duhovnikov in obilo ljudstva ga je spremljalo na pokopališče. Bog mu daj tam pač večni mir in pokoj!

(Iz Celja.) Iz strahu pred kaznijo se je obesil 7. t. m. N. Halbritter, bivši pisar pri tukajšnji okrajni sodniji ter mestni godec. Bil je na ta dan še dopoldne do kake 10. ure v pisarni, na kar je odšel, rekoč, da ima nekaj opraviti. Kmalu popoldne pa se je raznesla novica, da visi mrtev ob neki smreki v gozdu pod Sv. Jožefom. Kakor se je pozneje zvedelo, šel je bil iz pisarne k lesotrcu Gajšek ter skušal od njega po zvižaci dobiti 40 gld., ker se mu to ni posrečilo, podal se je iz strahu pred kaznijo v gozd ter se obesil. Pustil je se v ta namen traku svojih spodnjih hlač, kojega je pritrdil komaj meter visoko na drevesu. Samomorilec bil je oženjen in oče treh otrok. Žalosten slučaj, kam zaide človek, ki na Boga pozabi!

(Nek radovednež vpraša:) Ali spijo nekatere slovenske občine na Murskem polju, na Dravskem polju, po slovenskem Pohorju ter še po drugod vedno narodno spanje, da se nič ne oglašajo za slovensko vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani? Ali so tako brezbrizne, da se ne potegujejo za svoje narodne pravice? Izgovor: Saj ničesar ne dosežemo, brez naše občine se tudi lahko stori, je ničeven. Ne dosežemo li z združenimi močmi več, kakor posamezniki? Ali ne doseže četa hrabrih vojakov, ki vsi, kakor jeden planejo na sovražnika, prej slavne zmage, kakor pa če se jih le nekoliko hlabro vojskuje, drugi pa omahujejo. Tako je tudi pri nas, tako z našimi težnjami. Če vsi združeni in povsodi svoje pravice zahtevamo, jih zastopaj pričakujemo. Slovensko ljudstvo, le glej, kako se v Avstriji drugi narodi, zlasti Italijani, Nemci, Madžari potegujejo za svoje pravice! In ti k temu brezbrizno gledaš, se daš od njih strahovati? Vsi kakor jeden, vsak kakor vsi, bodi naše geslo!

(Živela šmarska godba!) Šmarska godba je igrala pri otvorjenju sulferajnske šole v Slatini. Živel narodni godci šmarski! Društva in premicijanti, zapomnite si to! Šulverajnsko šolo obiskujejo samo 3 nemški otroci, drugi so Slovenci.

(Izpit učiteljske usposobljenosti) delajo na tukajšnjem učiteljskem 9 podučiteljev in 9 podučiteljic. Izmed teh naslednji Slovenci, oziroma Slovenke: Poljanec Jožef, Pribil Karl, Serajnik Beno, Strmecki Ivan, Tušek Mat. Zinauer Frid., Bregant Kristina, Jošt Josipina, Sernec Božena in Vipauc Elvira. Iz francoskega jezika dela izpit I. Oschmann.

(Čč. župnijskim uradom) naznanjamo, da še nimamo vzorcev za novo fasijo, ker se se ni doposlala v § 16. nove dotacijske postave z dne 19. septembra 1898. napovedana izvrševalna naredba. (Prim. »Kirchl. Verordnungsblatt« 1898. l. št. XI. n. 76 § 16.) Vendar jih lahko čč. uradi naprej naročijo. Če imajo vse druge za fasijo potrebne račune in izkaze pripravljene, ne bodo z njo zamudili.

(Požar v mestu.) V soboto je začelo v Mariboru na dveh krajih goret in sicer pri stavbenem mojstru Balcarju in v škednju stolnega župnika Jakoba Bohinca. Dosedaj še se ni moglo dognati, kdo je zažgal.

(Iz poslanskih krogov.) Te dni je došla na Dunaj deputacija 3 dekanov iz Českega, ki so v družbi državnih poslancev dr. Stojana in župnika Žičkarja predložili tukaj zbranim avstrijskim škofom prošnjo, naj le ti blagovolijo potrebno ukreniti, da se spremeni znani § 3 kateketske državne postave od 17. junija 1888. Poslancu Žičkarju prihaja dan za dnevom, posebno iz Českega, obilo prošenj na državni zbor, naj se spremeni oni paragraf.

(Pokozijskem in šmarskem okraju) krožijo agitacije, da bi občine odposlale na deželni odbor prošnjo za podelitev ravnateljske službe na dežel. vino- in sadjerejski šoli strokovnemu učitelju za vino-rejo na imenovani šoli, g. Antonu Stieglerju. Kako to? Kdo je za temi agitacijami? Mi vemo o tem gospodu samo to, da ne zna besedice slovenski.

(Premeščeni so čč. gg. kapelani:) Franc Muršič iz Kozjega k Sv. Benediktu v Slov. gor., Josip Erker iz Sevnice v Kozje, Jakob Fink iz Pišec v Sevnico, Jernej Pernat od Št. Ilja pri Turjaku v Pišee, Ivan Munda od Sv. Benedikta v Slov. goricah k Sv. Ilju pod Turjakom, Pankracij Gregorc iz Trbovelj v Mozirje, Fortunat Končan iz Griž v Trbovlje, Ivan Medvešek iz Mozirja v Griže, Ivan Lorbek iz Vuzenic v Cirkovce, Valentin Vogrine iz Cirkove k Sv. Martinu pri Slov. Gradcu, Matija Zemljič od Sv. Martina pri Slov. Gradcu v Vuzenice.

Društvene.

(Vabilo.) K odborovi seji družbe duhovnikov lavantinske škofije dne 17. nov. t. l., v četrtek ob 11. uri predpoldnem uljudno vabi preč. gg. odbornike predstojništvo.

(Bralno društvo na Frankolovem) priredi v nedeljo dne 20. novembra društveno zborovanje ob 3. uri popoldne v šolskih prostorih s sledečim vspreedom: 1. Nagovor predsednika. 2. Govor g. Ivan Beléta o sadjarstvu in vinarstvu. 3. Nabiranje društvenine in pristop novih udov. 4. Slučajnosti in nasveti. Po zborovanju prosta zabava. K prav obilni udeležbi vljudno vabi predsednik.

(»Katol. slov. politično in gospodarsko društvo s sedežem v Jarenini«) priredi v nedeljo dne 13. novembra svoj III. shod pri Št. Ilju v Slov. goricah v prostorih gostilne g. Fr. Celcerja s sledečim vspreedom: 1. Govor o splošnem političnem položaju Slovencev. 2. Govor o volilni pravici in volitveni dolžnosti. 3. Razlaganje društvenih pravil. 4. Vsprejemanje udov. 5. Vprašanja, nasveti in predlogi. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Šentiljčani, pridite vsi na shod, ki ljubite svoj rod, da se bomo za

njegov blagor in napredek navduševali in slovensko mejo utrdili in zavarovali, da bo slov. domovina tukaj močna in edina!

(Celjsko pevsko društvo) priredi (kedaj? se nam ni naznanilo) s prijaznim sodelovanjem slavne celjske godbe pod vodstvom g. Munda v veliki dvorani »Narodnega doma« Martinov večer z jako zanimivim vsporedom. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina za člane pevskega društva po 20 kr. za osebo; za nečlane po 40 kr. za osebo, za rodbino 1 fl. Preplačila se hvaležno sprejemajo z ozirom na velike stroške, ki jih je društvo pri slavnosti blagoslovljenja zastave imelo. Slavno občinstvo se uljudno opozarja, da bodo v dvorani postavljene mize. Gospodje so prošeni, da se do 10. ure kajenja vzdrže, ker bode do rečene ure v dvorani strogo prepovedano kaditi.

(Iz Ljutomeru.) Novo ustanovljeno, gasilno društvo v Noršincih pri Ljutomeru je dobilo krasno novo brizgalno in si postavilo lepo spravišče orodja. Oboje bode se slovesno blagoslovilo v nedeljo dne 13. nov. po večernicah. Po tej slovesnosti se vrši društvena tombola v prostorih g. Vaupotiča v Noršincih. Čisti dohodek je namenjen za pokritje društvenih stroškov. Rodoljubi in rodoljubkinje, pridite ta dan polnoštevilno v Noršince ter darujte darove v preblagi namen! Na svidenje!

(V Zrečah) je politično in gospodarstveno društvo »Straža« sklenilo resolucije, oziroma prošnje za nadsodišče in vseučilišče v Ljubljani, pa za slovenske napise ob železnici Konjice-Poljčane, a poštni pečat naš imajo itak v Gradcu »v delu« že več mesecev. Dopis priobčimo prihodnjč.

(»Bralno društvo pri Sv. Marjetini«) vrlo napreduje. Šteje že 115 udov. Odbor se je v prvi seji sestavil tako-le: predsednik: Fr. Schreiner, kaplan; podpredsednik: A. Šuta, župnik; tajnik: Fr. Savec; blagajnik: Fr. Mixl; knjižničar: L. Šijanec.

(Vabilo) na veselico, katero priredi »Kmetijsko bralno društvo v Gornji-Radgoni dne 20. novembra t. l. popoldan ob 4. uri v gostilni »K angelju« in sicer veliko tombolo z lepimi dobitki. Po tomboli prosta zabava s tamburanjem in petjem. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno vse ude in prijatelje društva. Odbor.

(Slov. delavsko stavbinsko društvo) v Ljubljani postavilo je letošnje poletje prvih devet hiš. Devet delavskih družin bode torej preskrbljeno z dobrimi in primernimi stanovanji in bodo tekom časa postali lastniki hiš. Kmalu bodo hiše slovesno blagoslovili. Tako skrbi krščansko-socialna organizacija za revno delavstvo. In socialni demokratje?

(Slovenski klub na Dunaju) ima prvi svoj večer v tej sezoni v soboto 12. novembra v hotelu »zur goldenen Ente« I. Riemergasse 4. Začetek po občnem zboru podpornega društva za slovenske visokošolce, ki bode v istem lokalu v dvorani pri tleh (ne v I. nadstropju). Na Dunaju živeči p. n. Slovenci in Slovenke so povabljeni s pripomnjo, da naj se prav mnogoštevilno udeležijo tega večera.

Iz drugih krajev.

(Iz Pišec) dobimo ob sklepu lista prošnjo objaviti, da je le 5 vinogradnikov zveplalo in so tudi ti že zveplani okus vina s pretakanjem odpravili.

(Nova knjiga.) »Narodna šola« je izdala knjigo »Pobožni otrok. Vsakdanje molitve in pesni. Spisal katehet J. S.« Stane samo 15 kr. Dobiva se pri Schwentnerju, Bonaču itd. Lepo knjigo priporočamo.

Loterijne številke.

Trst 5. novembra 1898: 57, 69, 62, 84, 71
Linc » » » » » 9, 52, 53, 15, 2

Hennebergova svila

meter 45 kr. do 14 gld. 65 kr., pristna le tedaj, ako se naroči naravnost v tovarni; črna, bela in barvana; tkanine, barve in vzorci po najnovejši šegi. Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzorci obratno.

G. Henneberg-ova tovarna za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Zobozdravniško naznanilo.

Ker sem zadostil svoji vojaški dolžnosti, nastopil sem zopet svoje prejšnje mesto pri dr. vsega zdravilstva

A. Praunseisu v Celji.

V Celji, dne 1. novembra 1898.

Herman Peters.

1-2

Naznanilo. Kovačnica

Na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru je izpraznjena služba ravnatelja ter se takoj odda.

Dotični ravnatelj ima 1600 gld. letne plače, prosto stanovanje in kurjave v vrednosti 400 goldinarjev a. v. in pravico do dveh kvinkvenalk ena po 200 gold. (dvesto goldinarjev a. v.) K temu se pripomni, da je deželni odbor sklenil predlagati deželnemu zboru v prihodnji seji za to službo mesto dveh dosedanjih kvinkvenalk ena po 200 gold. ustanoviti tri, ena po 300 gld. a. v. — Nadalje ima ravnatelj imenovanega zavoda pravico brezplačno dobivati mleka, vina in sočivja iz zavodnega gospodarstva v oni meri, kakor je bilo dosedaj odločeno.

Prošnjiki naj svoje prošnje s spričevali, da imajo zato mesto teoretično in praktično izobražbo, da imajo avstrijsko državljanstvo, s spričevali o svoji starosti in družinskih razmerah, kakor tudi o svoji event. sedanji službi vsaj

15. novembra 1898

dopošljejo štajarskemu deželnemu odboru v Gradec — prošnjiki, ki se za časa kompetence nahajajo v kaki javni službi, po svoji višji oblasti.

V Gradcu, dne 8. oktobra 1898.

2-2 Štaj. deželni odbor.

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,

trgovec v Celji

v »Narodnem domu«

in »pri kroni«.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, laneno seme, detelno seme, krompir na cele vgone, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretino.

Z velespoštovanjem 36-52

Anton P. Kolenc.

Divje kostanje

kupuje

Josip Matič,
trgovec v Celju.

Slovenske in nemške pratike

prodajajo se ceno, na debelo in drobno pri

2-3

J. N. Peteršič v Ptuj.

ZAHVALA.

Za milo sočutje med boleznijo in ob smrti našega iskreno ljubljenega brata, oziroma očeta

Matevža Škorjanca

izrekamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem svojo najsrčnejšo zahvalo. Posebej se še najtopleje zahvaljujemo visokočastiti duhovščini, domači in sosedni, blagorodnim gospodom učiteljem, ljubeznivim darovalcem prekrasnih vencev ter sploh vsem, ki so blagemu pokojniku v tako velikem številu izkazali zadnjo čast.

Št. Pavel pri Preboldu, dne 6. novembra 1898.

Žalujoci ostali.

Oznanilo.

Novi vrvarski mojster (žalar)

Franc Vajdič,

stanujoč v novem hramu vstric nove pošte v Ptuj.

priporoča svojo veliko in lastnoročno izdelano zalogo vrvarskega blaga (štrikov) po najnižji ceni.

Za obilen obisk prosi

s spoštovanjem

3-4 **Franc Vajdič.**

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleznike in okrevalce kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 136

Vinograd,

obstoječ iz enega oralna gosto nasajenega trsa, 1½ oralna njiv; lepega hrama in pod hramom ležeče prostorne in suhe kleti, se zaradi posestnikove smrti takoj pod roko proda. Posestvo leži pri Sv. Antonu v Slov. gor. blizu cerkve v lepem kraju in raste tam kaj dobro vino. Več se poizve pri Marija Mulec, gostilničarki na Gornjih Verjanah blizu Sv. Trojice v Slov. gor.

Drože od sliv

po ceni, se dobé vsak dan v žganjariji Feliksa Schmidl v Mariboru, Koroške ulice št. 18 (Kärntnerstrasse.) 3-3

s stanovanjem se odda v najem 1. grudna t. l. na Zdolah. Pošten in dobro izurjen kovač ima dosti dela in zaslužka. Več pove D. Pieterski, posestnik v Zdolah.

Deklica iz boljše družine, večša obeh deželnih jezikov, ki zna tudi šivati in druge domače posle, se sprejme pri

Jožefu Dufek,

svečarju in medičarju v Mariboru,

Viktringhofove ulice 5. 2-3

Wertheim-Triplex se rabi tudi na cesarskem dvoru.

Visoki stroj za gonjo z nogami po nižnji ceni gld. 35-50

Wertheimovi
šivalni stroji.

Jako izvrsten, čisto tiho šivač, po najnovejših iznajdbah popravljen stroj za obitelji in obrt.

Zahtevajte cenike in obrazce šiva.

30 dni na poskušnjo. Jamči se za pet let. Vsak stroj, ki se v času poskušnje ne obnese dobro vzamem na lastne stroške brez ovire nazaj. Agentov ni, zato prodajam

za polovico navadne cene najboljšo robo.

Ali že poznate Wertheimov Triplex? (Nove patentovan?) 5-10

Razpošiljatev šivalnih strojev STRAUSS
Dunaj. IV. Margarethanstrasse 12 dn.

Uljudnej pozornosti ✱ 23-25

✱ posebno priporočeno!

V vsakem poštno-oddajnem okraju, v vsakej fari in po potrebi in želji tudi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaučni mož in posredovalec

z ozira-vrednim postranskim zaslužkom, ki se vedno množi in mnoga leta traja, od nekega, čez trideset let obstoječega domačega denarnega podjetja, priznane zanesljivosti in prve vrste. Pismene ponudbe pod 20.298, Gradec, poste restante.

Oskrbništvo grajščine

Herbersdorf

prodaja od železniške postaje Wildon na Štajarskem proti povzetju

jabolčnik

zlatorumen z izvrstnim okusom, po 6, 8, 10 in 12 kr. liter. 14

2-3

Vsega zdravilstva
dr. J. Majciger,
 prvi sekundarni zdravnik
 za kirurške, kožne in spolne bolezni javne
 bolnice v Mariboru,
ordinuje vsak dan
 od 1/2 8 do 1/2 9 ure dopoldne in
 od 1/2 3 do 1/2 4 ure popoldne
 na glavnem trgu, št. 4 v I. nadstropju.

Slovenci!

Že v sedmi popravljeni izdaji je izšel
 v tiskarni sv. Cirila v
 Mariboru,
 koroške ulice št. 5.
 po vsem Slovenskem
 priljubljeni

VENEČ
 pobožnih molitev in svetih pesmi.
 Spisal duhovnik lavantinske škotije.

Krasno
 vezan z zlato
 obrezo stane fl. 1.60,
 lično v usnje vezan z
 barvano obrezo gl. 1.40.
 Za pošto se naj pridene 10 kr.
 Slovenci, pridno si naročajte lepo knjigo!

Stefan Kaufmann,
 trgovec z železnim blagom v Radgoni 1
 priporoča svoje železna štedilna ognjišča (Sparherd) in peči,
 kakor tudi Marija-Celjske vlite kotle po najnižjih cenah.

Trgovina umetnega in stavbenega kamnoseka
J. F. PEYER-a
 Kokoschinegg-Allee — Maribor — Hilariusstrasse.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa
 kamnoseška in podobarska dela,
 kakor tudi za vsa popravila.

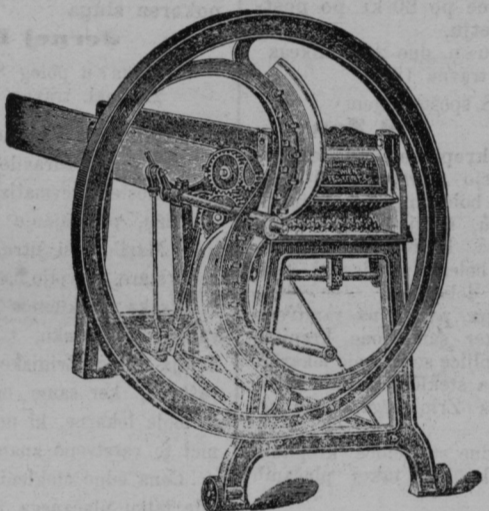
Velika zaloga izdelanih novih na-
 grobnih kamenov, marmornih
 plošč vseh barv in vsake velikosti
 vedno na prodajo. 36-45
 Solidna postrežba in prav nizke cene.

Najboljšo in najnovejšo slamoreznicico

izdeluje in
 tovarna
Pehani,
 in
 v Žalcu

Tovarniške
 Jamči se
 Ceniki zastoj

prodaja
 za stroje
Lorber
 dr.
 pri Celji.
 cene.
 eno leto.
 in franko.

Trgovina J. N. Peteršiča

v Ptujih zraven okr. glavarstva

priporoča gg. trgovcem in prekupovalcem raznovrstno galanterijsko
 blago, vsake velikosti in kakovosti koncept. kancel. in pismenega
 papirja, trgovske in molitvene knjige, različne tiskovine, kakor vsa
 pisalna in risalna orodja za urade in šole po najnižjih cenah.
 2-3 Zunanja naročila se točno izpolnjujejo.

Otvoritev prodajalnice.

Usojam si prebivalcem ptujske okolice vljudno na-
 znanjati, da sem otvoril v Lebič-evem hramu hšt. 4
 na glavnem trgu v Ptujih

prodajalnico

z drobnim in platenim blagom ter perilom.

Poseđujem veliko zalogo predpasnikov za ženske in
 otroke, kakor tudi ženskih midercev in srajc, veliki
 izbor možkih srajc, ovratnikov, zapestnic, kravat, hlač
 za možke, ženske in otroke, ter vsega, kar potrebujejo
 krojači in šivilje.

Enakočasno naznanjam, da sprejem slovenskega
 in nemškega jezika zmožnega učenca.

Zagotovljam p. n. častitim odjemnikom najnižjo
 ceno, kakor tudi solidno postrežbo, beleži se z vele-
 spoštovanjem

Kajetan Murko,
 Glavni trg, hšt. 4.

Vožnje karte
 in
 tovorni listi
 v

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje
 radovoljno

koncesijovana potovalna pisarna

E. Schmarda

17

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 4, (pritličje n. 1.)

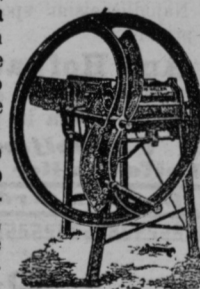
Vse stroje za poljedelstvo. Vnovič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. **Sušilnice**
 za sadje in zelenjavo. **skropilnice** proti peronospori, poboljšani
 sestav Vermorelov.

Mlatilnice, mlini za žito,
 stiskalnice (preše) za
 vino in sadje različnih
 sestav. (Te stiskalnice
 imajo skoro ono tlačilno
 moč, kakor hidravlične
 (vodovodne) preše).

Slamoreznice, se jako
 lahko gonijo, in po zelo
 zmernih cenah. Stiskal-
 nice za seno in slamo,
 ter vse potrebne, vse
 poljedelske stroje pro-
 daja v najboljši izvr-
 šitvi

Ig. Heller na Dunaju,
 II/2 Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo.

17-20

— Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati. —

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

ordinira vsak dan za zobobolne v lastni hiši: vrtna ulica (Gartengasse) št. 9 v Celji.

Plombira in ustavlja umetne zobe in zobovje z zlatom itd., tudi brez potrebe izjemanja, ne ovira zvečenja, ne govorjenja, garantuje za najpopolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim delom. Izdira zobe brez bolečin v plinovi veselni narkozi, pa odstrani zobne bolecine tudi brez izdiranja. 12-12

Autonomna past za množico živalij.

Za podgane fl. 2.—, za miši fl. 1.20. Vlovi v eni noči, ne da bi se pazilo na njo, do 40 komadov, ne zapusti nobenega duha in se stavi sama. Povsod najboljši vspehi. Se pošilja proti poštnim povzajem. M. Feith, Dunaj II., Taborstrasse 11/b.

Za bolehnne na pljučah, v vratu in goltancu in nadušljive ljudi.

Kdor se hoče za vselej znebiti pljučnih in goltančnih še toliko trdovratnih boleznij, potem nahuje, če je še tako zastarela in navidezno neozdravljiva, naj pije **A. Wolffsky-jev čaj zoper kronične pljučne in vratne bolezni**. Na tisoče zahvalnic zajamčuje veliko zdravilno moč omenjenega čaja. Zavoj stane 1.20 mark. Knjižice zastoj. Pristen samo pri **A. Wolffsky-ju** v Berlinu, N. 37. 2-26

Cenejše, kakor pri vsakem mizarju se kupujejo pri meni truge. Lepo lakirane, močne truge od 4 gold. naprej. 3-10

Friderik Wolf,

naprava za pokopavanje mrličev. V Tegetthoffovih ulicah, 18. Blumengasse, 10. v Mariboru.

Domača tvrdka!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolje pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenje postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča

Ana Hofbauer, imejiteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, 12 Wolfve ulice št. 4.

Domača tvrdka!

Prodaja vina.

Kletarsko društvo v Ormoži, vpisana zadruga z omejeno zavezo, naznanja, da ima letošnjega vina prek 600 hektolitrov iz najmenitnejših vrhov ormoških gorc na prodajo. — Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri gosp. načelniku Francu Hanželiču na Hardeku, ali pri blagajniku gosp. Alojziju Miklu v Ormoži, ondi se tudi na pismena vprašanja odgovarja. 3-5

Otvoritev trgovine.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem danes v poštni ulici št. 3 odprl trgovino

s suknenim, platnenim in modnim blagom pri „Sv. Trojici“

ter da sem jo založil popolnoma z novim blagom.

Posebno opozarjam na veliko zalogo suknenega blaga za moške in modnega blaga za ženske obleke, dalje na vsake vrste porhanta, kakor tudi na odeje, koce, zimske in židane robce in Jägerjeve srajce.

Zagotavljam vsakemu najboljšo in najcenejšo potrežbo ter se priporočam blagohotnemu obiskovanju.

Maribor, dne 20. oktobra.

Sé spoštovanjem

Franc Dolenc.

Zahvalnice!!

Spoštovani gospod!

Hvala Vam, da ste mi poslali tako izvrstno zdravilo zoper kašelj in prsobol. Porabil sem samo edno steklenico trpotčevega soka, pa mi je skoraj preminol kašelj in prsobol. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka in zraven 2 zavitka čaja zoper kašelj.

S spoštovanjem Vaš hvaležni **Jakob Suppan.**

V Divači, 19. okt. 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), izvrstno sredstvo zoper kašelj, prsobol, hripo, nahuje in zastarele bolezni, se dobiva vedno svež v lekarni k „Zrinjskemu“ (H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg, št. 20).

Vsako naj pazi na varstveno znamko, ker samo oni trpotčev sok je iz moje lekarni, ki ima na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena steklenice trpotčevega soka takoj plačanega 75 kr. Zraven trpotčevega soka je dobro rabiti tudi gorski čaj zoper kašelj.

Cena enega zavitka gorskega čaja takoj plačano stane 35 kr.

Jedno kakor drugo se pošilja vsak dan po poštnem povzetju. Kdor pošlje denar naprej, naj pridene za tovarni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Cenjeni gospod lekarnar!

Pred kratkim sem naročil pri Vas steklenico krepilnih švedskih kapljic. One so meni in mojim znancev ugaljale dobro, zato Vas najtopleje zahvalim za to zdravilo. Blagovolite mi za moje znance poslati še 3 steklenice po 80 kr. po poštnem povzetju.

V Modrušu, dne 26. velikega travna 1898.

S spoštovanjem

Vid Zanič.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem želočnim boleznim, pomagajo k prebavljenju, čistijo krv in krepijo želodec. Po teh kapljicah izginejo vse bolezni želodca in črev, pa se dobi dober tek.

Treba pa paziti na varstveno znamko, ker samo one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarni, ki imajo na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena edne steklenice krepilnih švedskih kapljic takoj plačanega 80 kr.

Pošilja se vsak dan po poštnem povzetju.

Kdor pošlje naprej denar, naj za poštno spremnico in zabojček doda 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg, št. 20. Ako naročbe znašajo 5 gold. in več. pošiljajo se franko.

Prespoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri mesece na trganju in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše „mazilo proti kostoboli“, vstala je že tretji dan, pa danes hvala Bogu hodi. Zahvaljajoč Vas za to izvanredno mazilo, ostajam pokoren sluga

Jernej Lisček.

V Strmcu poleg Stubice, 22. mal. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid)

je prav dobro zdravilo zoper trganje v kosteh, revmatizmu, bolečine v križu, prehlajanje pri prepihu itd. Mazilo jači utrujene žile ter krepi stare, ki trpijo na slabosti nog.

Vsaka steklenica mora imeti varstveno znamko, t. j. sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarni, ki nosi na steklenici to varstveno znamko.

Cena edne steklenice tega mazila takoj plačanega 75 kr.

Vsak dan se pošilja po poštnem povzetju.

Kdor denar pošlje naprej, naj pridene za poštno spremnico in zabojček 20 kr. 5-32

Lekarna k Zrinjskemu, **H. Brodjovin,**

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Sesalke Tehnice

vsakih vrst za domačo in javno rabo, za kmetijstvo, stavbe in obrt.

NOVOST: Po Bower-Barffovih patentnih inoksidacijskih sesalkih.

inoksidirane sesalke so obvarovane zoper rjo.

Geniki **W. GARVENS, DUNAJ**, gratis in franko.

Se dobiva v vseh trgovinah s stroji in železom, v tehničnih, vodovodnih in vodnjakekopskih podjetjih itd. Zahtevaj izrečno: 1. Wallfischgasse 14. 2. Schwarzenbergstrasse 6. gratis in franko

Garvenove inoksidirane sesalke, ozir. Garvenove tehnice. 26-26

Phönixsova pomada

je bila na razstavi za zdravstvene in bolnikostrežne zadeve v Stuttgartu l. 1890 odlikovana z medaljo, je priznana kot izvrstna po mnogih zdravnikih in vsled tisočeriha zahvalnih pisem. Ta pomada je edino sedaj obstoječe neškodljivo sredstvo, vsled katerega pri možkih in ženskih lasje silno bujno rastejo, ne izpadajo, ter se takoj odpravijo luskinne raz glave. Tudi dobro služi za to, da se moreš koj v mladosti ponasati z brki: Vspeh in neškodljivost se jamči.

Lonček te pomade stane 90 kr. Dobi se po poštnem povzetju, ali pa, če se denar že naprej pošlje.

Naslov: **Hoppe, Dunaj, XV., Pouthongasse 3.**

13-26